

Ortaokul Ö?rencileri için Okula Uyum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ortaokul Ö?rencileri için Okula Uyum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28448>

Özet

Ortaokul Ö?rencileri için Okula Uyum Ölçe?i, S. Kaynak ve O. Uslu taraf?ndan 2021 y?l?nda geli?tirilmi?, ortaokul kademesindeki ö?rencilerin akademik ve sosyal ortamlara adaptasyon düzeylerini belirlemeyi amaçlayan özgün bir ölçme aracıdır. Ölçek, toplam 18 maddeden oluşmakta olup, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonucunda iki temel alt boyutta (Akademik Uyum ve Sosyal Uyum) yapılandırılmıştır. Ölçe?in iç tutarlılık katsayıları yüksek düzeyde güvenilirlik sunduğunu göstermektedir (Toplam Cronbach Alfa = 0,914). Bu araç, eğitim bilimcilerine ve okul psikolojik danışmanlarına, ö?rencilerin uyum sorunlarının erken aşamada tespit etme imkanı sunar.

Anahtar Kelimeler

Okula Uyum, Ortaokul Ö?rencileri, Akademik Uyum, Sosyal Uyum, Ölçek Geliştirme, Psikometri, Likert, Adaptasyon.

Yazarlar

Kaynak, S., Uslu, O.

Amaç

Ölçe?in geliştirilmesindeki temel amaç, Türkiye'deki ortaokul ö?rencilerinin okul çevresine sağladıkları uyum sürecini bilimsel yöntemlerle, geçerli ve güvenilir bir biçimde ölçmektir. Okula uyum, ö?rencilerin akademik başarıları ve psikososyal gelişimlerini doğrudan etkileyen kritik bir faktördür. Bu ölçek, ö?rencilerin bu süreçte yaşadıkları zorlukları ve başarıları iki ayrı boyutta değerlendirilerek kapsamlı bir profil sunmayı hedefler.

Ölçek, özellikle okul psikolojik danışmanlık hizmetlerinde kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Elde edilen veriler, ö?rencilerin hangi uyum alanında (akademik veya sosyal) desteğe ihtiyaç duyduğunu belirlemeye yardımcı olur ve böylece önleyici rehberlik programlarının etkin bir şekilde planlanmasına olanak tanır.

Yapı

Ortaokul Ö?rencileri için Okula Uyum Ölçe?i, ö?rencilerin okul ortamına adaptasyonunu temsil eden iki temel yapıya ayrılmıştır. Bu yapılar, Aç?mlay?c? Faktör Analizi sonuçlarıyla da desteklenmiştir:

Akademik Uyum: Bu boyut, ö?rencinin derslere olan ilgisi, ödev sorumluluğu, öğrenme ortamına

kat?l?m? ve okul kurallar?na uyumu gibi e?itim-ö?retim faaliyetlerine yönelik adaptasyonunu ölçer. Bu alt boyut 9 maddeden olu?maktadır.

Sosyal Uyum: Bu boyut, ö?rencinin okul içerisindeki akranlar? ve ö?retmenleri ile kurdu?u ili?kilerin kalitesini, sosyal etkile?im becerilerini ve okulun sosyal çevresine entegrasyonunu de?erlendirir. Bu alt boyut da 9 maddeden olu?maktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini kan?tlamak amacıyla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** gerçekleştirilmi?tir. Analiz sonucunda, kuramsal olarak beklenen iki faktörlü yap? (Sosyal Uyum ve Akademik Uyum) elde edilmi?tir. Bu iki faktörün toplam varyans?n %50,22'sini aç?klad??? tespit edilmi?tir, bu oran psikometrik çal???malarda kabul edilebilir bir düzeydedir.

Madde faktör yük de?erleri, maddelerin ilgili alt boyutlar? güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir. Akademik Uyum boyutundaki faktör yükleri 0,53 ile 0,86 aral???nda; Sosyal Uyum boyutundaki faktör yükleri ise 0,56 ile 0,79 aral???nda de?ilmektedir. Bu yüksek yük de?erleri, maddelerin yap?sal geçerli?e önemli katk?lar sa?lad???n? teyit etmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılık güvenilirlik kan?tlar?, alt boyutlar ve toplam ölçek için ayrı ayrı hesaplanan **Cronbach Alfa** katsayılar? ile sunulmu?tur. Elde edilen de?erler, ölçe?in tutarlı ve güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu göstermektedir:

Sosyal Uyum Alt Boyutu: 0,864

Akademik Uyum Alt Boyutu: 0,866

Toplam Okula Uyum Ölçe?i: 0,914

Tüm alt boyutlar?n ve toplam ölçe?in katsayılar?n?n 0,80'in üzerinde olmas?, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarlılık?a sahip oldu?unu ve farklı örneklemelerde de güvenle kullan?labilece?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme çal???mas?nda, yap? geçerli?ini belirlemek için temel bile?enler yöntemi kullan?larak **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** yap?lm???tır. Analiz, 18 maddelik ölçe?in varyans?n %50,22'sini aç?klayan iki boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu faktörler, ö?rencilerin okul ya?am?ndaki kritik alanlar? temsil eden Akademik Uyum ve Sosyal Uyum olarak adlandırılm???tır.

Faktör yüklerinin da?l?m?, maddelerin ilgili faktöre güçlü bir ?ekilde yüklendi?ini göstermektedir.

Bu, iki boyutlu yap?n?n net ve ayr??m?? oldu?unu, dolay?s?yla ölçe?in teorik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme

Derecelendirme: 1 = bana hiç uygun de?il / 5 = bana tamamen uygun

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Ortaokul Ö?rencileri

Ya? Grubu: Ortaokul kademesi (Genellikle 10-14 ya?)

Madde Say?s?: Toplam 18 Madde

Alt Boyutlar: Sosyal Uyum (9 Madde) ve Akademik Uyum (9 Madde)

Uygulama Metodolojisi: Öz bildirim temelli, grup veya bireysel uygulama.

Anahtar Kelimeler

Okul Adaptasyonu, Akademik Ba?ar?, Sosyal ?li?kiler, Öz Bildirim Ölçe?i, Güvenirlik, Aç?mlay?c? Faktör Analizi, ?ç Tutarl?l?k Katsay?s?.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Semih Kaynak

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: semihkaynak89@gmail.com

Kurum Adresi: Veri mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2021 y?l?nda Uluslararası Türk Dünyas? E?itim Bilimleri Kongresi'nde bildiri sunumu olarak kamuoyuna tan?t?lm??tır. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinlerin ve telif haklar?na ili?kin detaylar?n sorumlu yazar Semih Kaynak ile do?rudan ileti?ime geçilerek ö?renilmesi tavsiye

edilmektedir.

Kaynaklar

Kaynak, S. & Uslu, O. (2021, Kasım). Ortaokul Ö?rencileri için Okula Uyum Ölçe?i. *Uluslararası Türk Dünyası Eğitim Bilimleri Kongresi* (Bildiri sunumu). Gazi Üniversitesi, Ankara. Kongre bağlantısı: gaziturkdunyasi.gazi.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi bu kaynakta sağlanmamıştır.

Ortaokul Ö?rencileri için Okula Uyum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçe?in tam maddelerine veya uygulama kılavuzuna bu kaynakta yer verilmemiştir. Ölçek maddelerine erişim sağlamak için sorumlu yazar Semih Kaynak ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir.